

FRÉTTABRÉF

BÚNAÐARSAMBANDS SUÐURLANDS

Jan. 2005 - 27. árgangur. - 1. tölublað

EFNI BRÉFSINS

VSK áminning
Bls. 1

Aðalfundarboð
Bls. 1

Frá Búnaðarþingsfulltrúum
Bls. 1

Við áramót
Bls. 2

Ályktun um nautauppedistöð.
Bls. 2

BSSL tekur við ráðgjafa- og
leiðbeiningaþjónustu í A-Skaft.
Bls. 3

Fósturvísitalningar í sauðfé
Bls. 3

Kvígur til sölu
Bls. 3

Aðsókn að bssl.is jókst
Bls. 4

Mjólkurverð frá 1. janúar 2005
Bls. 4

Dagbók fyrir sauðfjársæðingar
Bls. 4

Færri kúabændur hættu...
Bls. 4

Tvö ný ungnaut farin í dreifingu
Bls. 4

Ritstjórn:

Jóhannes Hr. Símonarson,
Runólfur Sigursveinsson,
Guðmundur Jóhannesson.

Ábyrgðarmaður:

Sveinn Sigurmundsson
Sími 480 1800 - Fax 480 1818
Netfang: bssl@bssl.is
Vefslóð: <http://www.bssl.is>
ISSN 1605-7546

Prentun:
Prentsmiðja Suðurlands ehf.

VSK-áminning!

Bændabókhald Búnaðarsambands Suðurlands minnir á að greiðsludagur virðisaukaskatts fyrir tímabilið júlí - desember er þann 1. mars n.k.

Þeir bændur sem eru í virðisaukauppgjöri hjá okkur eru vinsamlegast minntir á að skila inn öllum gögnum fyrir framangreint tímabil sem allra fyrst.

Þrátt fyrir að öll gögn vegna tímabilsins hafi ekki borist til bænda er það best fyrir okkur að fá þau gögn sem komin eru. Þegar afgangurinn af gögnunum hefur skilað sér verður þeim einfaldlega bætt við eldri gögnin áður en að uppgjorsdegi virðisaukaskattsins kemur, þ.e. þriðjudaginn 1. mars.

Með ósk um gott gengi á nýju ári
Bændabókhald BSSL

Aðalfundarboð!

Aðalfundur Félags kúabænda á Suðurlandi verður haldinn í Árhúsum, Hellu, mánudaginn 31. janúar n.k. kl. 12.00.

Dagskrá:

1. Skýrsla stjórnar og reikningar félagsins.
2. Erindi. Torfi Jóhannesson. Landbúnaðarháskóla Íslands
3. Kosningar.
  - 9 aðalmenn í félagsráð og 3 til vara.
  - 2 skoðunarmenn reikninga og 2 til vara.
  - 8 fulltrúar á aðalfund Landssambands kúabænda og 8 til vara.
  - 5 fulltrúar á aðalfund Búnaðarsambands Suðurlands og 5 til vara.
4. Önnur mál.

Á fundi sínum 4. janúar s.l. gerði félagsráð tillögu um skipun uppstillinganefndar vegna kosninga á aðalfundi og gert er ráð fyrir að hún starfi fram að fundi. Er þetta gert með fyrirvara um samþykki aðalfundar eins og lög félagsins kveða á um. Þeir sem að vilja koma á framfæri ábendingum vegna þessarar uppstillingar er bent á að hafa samband við nefndarmenn, en þeir eru. Grétar Einarsson, Þórissholti, formaður, sími 487 1197, netfang griva@mi.is, Þórir Jónsson, Selalæk, sími 487 5204, netfang ths@simnet.is og Anna María Flygenring, Hlíð, sími 486 6034, netfang hlidgnup@hotmail.com.

Á árinu 2005 eru 20 ár frá stofnun Félags kúabænda á Suðurlandi. Af því tilefni er nú unnið að útgáfu afmælisrits og hefur Tjörfi Bjarnason tekið að sér ritstjórn þess. Auk þess mun félagið taka á móti aðalfundi Landssambands kúabænda 8. og 9. apríl og jafnframt standa fyrir árshátíð kúabænda sem haldinn verður laugardagskvöldið 9. apríl á Hótel Selfossi. Viljum við hvetja alla sunnlenska kúabændur sem möguleika hafa á að mæta á aðalfund félagsins svo og að taka þátt í öðrum uppákomum afmælisársins.

Með bestu nýárskveðjum.

Stjórn Félags kúabænda á Suðurlandi.

Frá Búnaðarþingsfulltrúum BSSL

Búnaðarþingsfulltrúar í hverri sýslu verða til viðtals á starfsstöðvum BSSL í viðkomandi sýslu þriðjudaginn 25. janúar nk. frá kl. 13-15. Guðni Einarsson verður til viðtals á sama tíma í Þórissholti eða í síma 868 7897.

Við áramót

Árið 2004 var gott ár til búskapar að flestu leyti. Veðráttan góð og sprettan á jarðargróðri með besta móti. Markaðir í meira jafnvægi en áður en gengið óhagstætt þeim sem flytja vöruna út, svo sem loðdýrabændur. Garðyrkjan er að fara í gegnum mikinn þróunar- og aðlögunartíma og þar eru það gæði vörunnar sem ræður úrslitum í samkeppni við innfluttar vörur. Vextir hafa lækkað, sem munar verulega fyrir þá sem eru með stór skuldsett bú.

Horfur á næsta ári eru góðar hjá flestum búgreinum. Mjólkurframleiðendur vita um sína framtíð, allavega til næstu ára. Nautakjötsmarkaðurinn í jafnvægi, sala á lambakjöti hefur verið ótrúlega góð miðað við mikla samkeppni á kjötmarkaðnum. Verðþróun á kartöflum endurspeglar mikla uppskeru og það eru margir seljendur að selja örfáum kaupendum. Þannig að verð til bændu er allt niður í helming af kostnaðarverði.

Á **formannafundi** Búnaðarsambandsins í desember síðastliðinum var þema fundarins veðráttu næstu áratugina. Þar kom fram að reikna má með að hitastig mun hækka á næstu 50 árum. Sumarhiti mun hækka um 1,5°C og úrkoma aukast um 7,5%. Vetrarhiti mun hækka meira eða um 3°C og úrkoma aukast um 15%. Þessar breytingar eigum við að líta á sem staðreynd og nýta okkur, þá helst í jarðræktinni og fóðuröflun. Síðan fundurinn var haldinn hefur verið rysjött vetrarveður, enda kom fram að köld ár geta komið inn á milli eins og áður.

Kornræktaráhugi hefur farið vaxandi síðustu ár þó erfitt sé að keppa á því sviði við þróuð kornræktarlönd án stuðnings. Það sem vantar í kornræktina er aðstaða og kunnáttu í verkun og geymslu á korninu eftir að búið er að þreskja það. Það er þörf á að þróa aðferð til að nota heita vatnið til þurrkunar kornsins.

Á síðustu árum hefur einingum í búvöruframleiðslu fækkað og þær stækkað mjög ört, þannig að í mörgum sveitum eru þeir í minnihluta sem hafa afkomu af búfjárframleiðslu. Sú þróun verður á fullu skriði enn um sinn, nema í sauðfjárræktinni sem hefur þar

sérstöðu. Ætla má að stuðningur og velvilji við bændur minnki ef búskapurinn breytist í stórrekstur með erlendu vinnuafli. Þá má spyrja, hverjir eru bændur? Hvert á hagsmunagæsla bændu að ná? Eru það búvöruframleiðendur, landeigendur eða allir sem í sveitunum búa?

Verð á landi og áhugi á ýmsum hlunnindum hefur vaxið með aukinni velmegun. Bændur þurfa að nýta sér það án þess að selja frá sér. Oft er hægt að auka verðmæti og afrakstur hlunninda með litlum kostnaði, svo sem bæta aðstöðu við veiði og síðar að markaðssetja það sem í boði er. Einstaklingar og félög hafa verið að kaupa bújarðir sem þeir nýta svo til ýmissa hluta án þess að búa á þeim. Mikilvægt er að samskipti þessara aðila við þá sem í sveitunum búa séu hnökralaus, þar vantar reglur og hefðir til að fara eftir. Víða er þetta í góðu lagi og samskipti þannig að allir eru sáttir.

Búnaðarsamband Suðurlands eru samtök bændu á Suðurlandi sem hafa rekið víðtæka ráðgjöf í búfjárrækt og jarðrækt í 97 ár. Nú seinni ár meira á rekstrarsviði auk fleiri verkefna sem hentar að reka sameiginlega, svo sem sæðingar og tilraunabú.

Nú um áramótin var gerður samningur um að Búnaðarsamband Suðurlands tæki að sér ráðgjafarsvið fyrir Búnaðarsamband Austur Skaftafellssýslu. Þannig verður Búnaðarsambandið með starfsstöðvar á Selfossi, Hvolsvelli, Kirkjubæjarklaustri og Höfn.

Ég vil óska bændum í Austur Skaftafellssýslu til hamingju með þennan samning. Það er metnaður hjá Búnaðarsambandi Suðurlands að standa undir væntingum bændu um þjónustu. Nútíma tækni gerir fjarlægðir afstæðar og öll samskipti auðveldari.

Hraðar breytingar á öllum sviðum gera verkefni framundan spennandi og um leið krefjandi. Vandinn er sem fyrr að taka réttar ákvarðanir á réttum tíma.

Óska bændum gleðilegs árs, þakka samstarfið á liðnu ári

Þorfinnur Þórarinnsson
formaður Búnaðarsambands Suðurlands

Ályktun um nautauppeldisstöð BÍ í Þorleifskoti

**Eftirfarandi ályktun var samþykkt á fundi félagsráðs
Félags kúabænda á Suðurlandi þann 4. janúar síðastliðinn**

„Félagsráð Félags kúabænda á Suðurlandi telur brýnt að nú þegar verði ráðist í endurbætur á nautauppeldisstöð BÍ í Þorleifskoti, þannig að hún standist kröfur reglugerðar nr. 438/2002 um aðbúnað nautgripa.“

Greinargerð:

Núverandi aðstaða í Þorleifskoti er orðin mjög gömul og byggð á tímum þegar allt aðrar aðstæður og kröfur ríktu. Inréttingar eru orðnar úreltar og standast engan veginn ákvæði reglugerðar um aðbúnað nautgripa. Umönnun gripanna þarna hefur hins vegar ætíð verið til fyrirmyndar og umsjónarmönnum til stakrar þryði. Eins er húsakostur stövarinnar ágætur og vel við haldið. Því ætti ekki að vera kostnaðarsamt að gera þær úrbætur sem þarf. Þeir kálfar sem aldir eru upp í Þorleifskoti bera með sér framtíðar erfðaeftni íslenskrar nautgriparæktar og því ætti það að vera metnaður okkar að búa þeim sem bestar aðstæður.

BSSL tekur við ráðgjafa- og leiðbeiningaþjónustu í A-Skaft.

Þann 6. janúar s.l. undirrituðu stjórnir Búnaðarsambands Austur-Skaftfellinga (BASK) og Búnaðarsambands Suðurlands (BSSL) samning sem felur í sér að hið síðar nefnda tekur að sér leiðbeiningaþjónustu í Austur-Skaftfellssýslu ásamt þeim skyldum sem felast í búnaðarlagasamningi frá og með 1. janúar 2005.

Frá undirritun samnings BASK og BSSL í Kirkjubæjarstofu. F.v. Steinþór Torfason, Þorfinnur Þórarinnsson (sitjandi), Guðjón Þorsteinsson, Eggert Pálsson, Egill Sigurðsson, Bjarni Hákonarson (sitjandi), Guðmundur Stefánsson og Guðni Einarsson.

Ekki er stefnt neinum stórvægilegum breytingum og áfram mun verða rekin skrifstofa á Höfn í Hornafirði þar sem starfsmaður verður staðsettur og mun hann einkum sinna úttektum, bókhaldi og forðagæslu ásamt öðrum verkefnum. Mestallri faglegri ráðgjöf mun verða sinnt frá starfsstöðvum BSSL sem staðsettar eru á Selfossi, Hvolsvelli og Kirkjubæjarklaustri og verður leitast við að veita sömu þjónustu og nú er veitt hjá BSSL. Gjaldskrá verður hin sama og er hjá BSSL. Rekstur nautgripasæðinga verður áfram í höndum BASK.

Formaður BASK er Bjarni Hákonarson og formaður BSSL er Þorfinnur Þórarinnsson.

Fósturvísatalningar í sauðfé

Síðastliðið ár nýttu þó nokkuð margir sauðfjárþændur sér þá þjónustu að láta telja fóstur í ám og gemlingum. Þessi tækni hefur verið notuð erlendis í allmörg ár til hagræðingar á sauðfjárþúum. Talning fósturvísa gefur þændum möguleika á að hagræða í fóðrun ána m.a með því að stýra fóðrun eftir lambafjölda. Talningin gefur einnig mikla möguleika á vinnuhagræðingu við sauðburð.

Nú í vetur verður hafist handa á ný og ætlum við, undirritaðar að bjóða þændum upp á fósturvísatalningar í sauðfé.

Fósturvísar eru taldir í ánum 45-90 dögum eftir fang. Við talningarnar er notuð sérstök ómsjá,

og box sem ærnar eru reknar inn í þegar þær eru skoðaðar. Þrif og flutningur á búnaði er framkvæmdur eftir reglum yfirdýralæknis. Búnaðurinn er sótthreinsaður milli allra bæja og óskað er eftir að fá skófatnað og regngallabuxur á hverjum bæ til þess að koma í veg fyrir að smit geti borist á milli bóa.

Áhugasamir leitið upplýsinga hjá Heiðu Guðný Ásgeirsdóttur (s: 866 0790, 487 1362) eða Elínu Heiðu Valsdóttur (s: 699 5127, 487 1363) elinheida@visir.is.

Mikilvægt er að hafa samband sem fyrst vegna skiplags við talningarnar.

Kvígur til sölu

Til sölu nokkrar kvígur. Burðartími febrúar-mars. Upplýsingar í sínum 893-6723 og 661-0414.

Aðsókn að bssl.is jókst um 44% milli ára

Aðsókn að heimasíðu Búnaðarsambandsins jókst mikið á nýliðnu ári og var heildarfjöldi gesta á síðuna á árinu alls 88.735 eða 243 að meðaltali á dag. Að öllu jöfnu heimsækja um 300-400 gestir síðuna á hverjum virkum degi en aðsókn er minni um helgar og um stórhátíðir eins og t.d. jól. Þannig voru fæstir gestir á árinu á jóladag eða 59. Flestir komu á síðuna 19. nóvember eða 739 en þann dag koma hrútaskráin á síðuna. Fyrra metið átti 19. nóvember 2003 eða 671 heimsókn en þá kom einmitt hrútaskrá þess árs á síðuna. Það er því greinilegt að hrútaskráin er vinsælasti hluti bssl.is.

Aðsókn á síðuna hefur farið vaxandi eftir því sem á árið hefur liðið. Þannig voru flestir gestir í nóvember eða 10.653 sem gerir 355 á dag. Fæstir gestir voru í júlí 3.193 talsins.

Yfirgnæfandi meirihluti umferðar um síðuna er innanlands eða tæp 95%. Af einstökum löndum utan Íslands eru flestar heimsóknir frá Bandaríkjunum eða um 1% heimsókna.

Mjólkurverð frá 1. janúar 2005

Lágmarksverð á mjólk til framleiðenda er 83,49 kr lítrinn. Gildir frá 1. janúar 2005.

Verðið skiptist þannig að beingreiðsluhluti mjólkur til framleiðenda er 39,32 kr/lítra og afurðastöðvahluti greiðslu til framleiðenda fyrir innlagða mjólk er 44,17 kr/lítra .

Dagbók fyrir sauðfjársæðingar

Þeim sem enn eiga eftir að skila dagbókum vegna sauðfjársæðinga er bent á að hægt er að skila þeim á tölvutæku formi í excel-skjali sem nálgast má á heimasíðu Búnaðarsambandsins, www.bssl.is. Skjalið er að finna undir „Sauðfjarrækt“ og „Sauðfjársæðingastöð SI.“, hægra megin undir „Áhugavert“.

Skjalið þarf að vista áður en sæðingarnar eru skráðar en að því loknu má senda það sem viðhengi til bssl@bssl.is.

Færri kúabændur hættu í fyrra en árið á undan

Samkvæmt nýju yfirliti sem LK lét taka saman kemur fram að mun færri kúabændur, þ.e. greiðslumarkshafar, hættu á árinu 2004 miðað við árin á undan. Samkvæmt skránni, sem unnin er af Bændasamtökunum, eru nú 866 aðilar skráðir fyrir greiðslumarki mjólkur en voru á sama tíma fyrir ári 902 og 953 í ársbyrjun 2003. Samkvæmt þessum upplýsingum hefur hlutfallsleg fækkun greiðslumarkshafa dregist saman um þriðjung á milli ára.

www.naut.is / SS

Tvö ný ungnaut farin í dreifingu

Samkvæmt upplýsingum frá framkvæmdastjóra Nautastöðvar BÍ á Hvanneyri eru nú tvö ný ungnaut farin í dreifingu til kúabænda. Annað nautið heitir Skandall 03034 og er frá Nýjabæ í Borgarfjarðarsveit. Skandall er undan Soldán 95010 og Tíglu 094 sem er Óladóttir 88002. Hitt nautið heitir Skarpur 03041 og er frá Egilsstaðakoti í Villingaholtshreppi. Skarpur er einnig undan Soldán 95010, en móðirin heitir Skörp 309 og er Almarsdóttir 90019.

Upplýsingar um þessi naut og fleiri er að finna á Netnautunum-nautaskrá Nautastöðvar BÍ á netinu og nautgripærktar-Frey, þ.e. 10 tbl. Freys 2004.